

βάκρα ἡ, "Ηπ. Θεσσ. Μέγαρ. Πελοπν. (Αίγιαλ. Δημητσάν. Ηλ. Καλάβρυτ.) Στερελλ. (Εύρυταν. Λεπεν.) βάκρο τό, "Ηπ. Μέγαρ. Πελοπν. (Καλάβρυτ. Μαζαίκ. Φεν.)

Τὸ Ἀλβαν. *vacra*, δὲ τοῦ Σλαβ. *vacla*. Τὸ οὐδ. βάκρο κατὰ τὸ πρόβατο ἥ ἀρνί.

1) Πρόβατον θῆλυ ἥ ἄρρεν ἔχον σῶμα λευκόν, κεφαλὴν δὲ καὶ πόδας μελανοὺς ἥ ἔχον μελανὰ στύγματα εἰς τὸ μέτωπον, τὸ στῆθος καὶ τοὺς πόδας. Συνών. βάκραινα, *βακραινοκάλεσμα. 2) Καὶ ἐπιθετικ. βάκρο πρόβατο Φεν. Βάκρα προβατίνα Καλάβρυτ. Βάκρο ἀρνὶ αὐτόθ. Βάκρη προβατίνα Δλουκοπ. Ποιμεν. Ρούμελ. 66.

βάκραινα ἡ, Πελοπν. (Άργολ. Κυνουρ. Χατζ.) κ.ά. βάκρινα Στερελλ. (Αίτωλ. Καλοσκοπ.) βακρῖνα Πελοπν. (Κορινθ.) βάκραινο τό, Πελοπν. (Σιβ. Φεν.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. βάκρα. Τὸ ἐπέκτασις κατὰ τὰ εἰς -αῖνα θηλ. προσηγορικά. Τὸ βακρῖνα κατὰ τὸ πρόβατίνα, τὸ δὲ οὐδ. βάκραινο κατὰ τὸ πρόβατο.

Βάκρα 1, δὲ ίδ.

***βακραινοκάλεσμα** ἡ, βακρινοκάλεσμα Εὗρ. (Στρόπον.)

Ἐκ τῶν οὐσ. βάκραινα καὶ καλέσμα.

Βάκρα 1, δὲ ίδ.

βακράκι τό, "Ηπ.

Υποκορ. τοῦ οὐσ. βάκρα.

Αρνίον μὲ τρίχωμα λευκὸν εἰς τὸ σῶμα, μαῦρον δὲ εἰς τὴν κεφαλὴν καὶ τὰ πόδια.

***βακράκιος** ἐπίθ. Θηλ. βακράκια Στερελλ. (Αίτωλ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. βάκρα.

Θηλ., ἥ ἔχουσα λευκὸν τρίχωμα καὶ μελανὰ στύγματα εἰς διάφορα μέρη: Βακράκια γίδα.

***βάκρεσμα** ἡ, βάκλεσμα Πελοπν. (Μεσσ.) βάκλεσμα Πελοπν. (Άργολ.) βάκλεσμα Πελοπν. (Δημητσάν. Χατζ.) Οὐδ. βάκλεσμο Πελοπν. (Δημητσάν.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. βάκρα.

1) Θηλ., βάκρα 1, δὲ ίδ., ἔνθ' ἀν. 2) Οὐδ., κριός διοιίου χρώματος πρὸς τὴν βάκραν.

***βακρέσμος** ἐπίθ. Θηλ. βακλέσμα Πελοπν. (Τριφυλ.) Στερελλ. (Αίτωλ. Παρνασσ.) βακλέσμα Πελοπν. (Ηλ.) βακλέσμα Πελοπν. (Ηλ.) Οὐδ. βακλέσμα Πελοπν. (Τριφυλ.) βακλέσμου Στερελλ. (Αίτωλ. Καλοσκοπ. Παρνασσ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. βάκρα.

Οἱ ἔχων χρωματισμὸν τοῦ τριχώματος διοιίου πρὸς τὸ τῆς βάκρας, δὲ ίδ., ἔνθ' ἀν.: Προτίνα βακλέσμα Αίτωλ. Βακλέσμο ἀρνὶ - κριάρι Τριφυλ. Κριάρι βακλέσμου Αίτωλ. Συνών. βάκραινος 1.

βάκρινος ἐπίθ. Πελοπν. (Βέρβ.) Θηλ. βάκρινη "Ηπ. ἄκρινη "Ηπ. βάκρινα Εὗρ. (Αύλωνάρ.) Πελοπν. (Βέρβ. Βούρβουρ. Δημητσάν. Μεσσ.) Στερελλ. (Αίτωλ.) κ.ά. Οὐδ. βάκρινο Πελοπν. (Λακων. Οἰν. Πυλ. Τριφυλ. Φεν. κ.ά.) βάκρινον Στερελλ. (Αίτωλ. Καλοσκοπ. Παρνασσ.) κ.ά.

Ἐκ τοῦ οὐσ. βάκρα.

1) **Baκρέσμος*, δὲ ίδ., ἔνθ' ἀν.: Βάκρινα πρατίνα Αίτωλ. Βάκρινα αμούτα αὐτόθ. Βάκρινο ἀρνὶ - κριάρι Τριφυλ. Βάκριναν κριάρι Αίτωλ. 2) Φαιόχρους Πελοπν. (Βούρβουρ.): Βάκρινα προβατίνα.

Ἡ λ. καὶ ώς παρων. καὶ ἐπών. Πελοπν. (Βέρβ.) Στερελλ. (Αίτωλ.)

***βάκριο** τό, βάκλιο Σαμοθρ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. βάκρα.

Πρόβατον μὲ ξανθὰ στύγματα εἰς τὸ πρόσωπον.

***βακροκάλεσμα** ἡ, βακρουκάλισα Στερελλ. (Αίτωλ.)

Ἐκ τῶν οὐσ. βάκρα καὶ καλέσμα.

Προβατίνα μὲ πρόσωπον λευκὸν καὶ μελανὰς ζώνας.

βαλά ἡ, Πόντ. (Άμισ.) βάλλα Βάρν.

Αγνώστου ἐτύμου.

Λεπτὸν μεταξωτὸν ὑφασμα χρησιμεῦον ὡς κάλυμμα τῆς κεφαλῆς.

βαλάδια τά, Κυδων. Λέσβ. (Μανδαμᾶδ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. βάλλα.

Αποκόμματα ὑφασμάτων διὰ τῶν ὅποιων τὰ κοράσια στολίζουν συνήθως τὰς πλαγγόνας των, τὴν δέσμην τῶν δαφνῶν τῆς Κυριακῆς τῶν Βαΐων κτλ.

βαλάνα ἡ, Πελοπν. (Λεβέτσ.) βελάνα Πελοπν. (Γέρμ. Λακων. Λεβέτσ. Μάν.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. βαλάνι κατὰ τύπ. μεγεθ.

Ο καρπὸς τῆς δρυός. Συνών. βαλάνι 1, βαλανίδι 1.

βαλάνακας ὁ, ἀμάρτ. βελάνακας Κρήτ. (Κατσιδ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. βαλάνι κατὰ τύπ. μεγεθ.

Ο κόκκος τοῦ σίτου ἥ τῆς κριθῆς προτοῦ ξηρανθῆ: Βελάνακας εἶναι ἀκόμη τὸ κριθάρι.

βαλανάκι τό, ἀμάρτ. βελανάκι Κρήτ. βελανάτοι Καλαβρ. (Μπόβ.)

Υποκορ. τοῦ οὐσ. βαλάνι.

Μικρὸς καρπὸς δρυός.

βαλανάρι τό, ἀμάρτ. βαλανάρι Λέσβ. (Πάμφιλ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. βαλάνι καὶ τῆς καταλ. -άρι (II).

Τόπος πλήρης δρυῶν.

βαλανᾶς δ, Κύπρ. Ρόδ. Σύμ. κ.ά. βελανᾶς ΓΧατζιδ. Γλωσσολ. Μελέτ. 192 βολανᾶς Ρόδ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. βαλάνι καὶ τῆς καταλ. -ᾶς.

1) Ο διὰ βαλάνων τραφεῖς χοῖρος ΓΧατζιδ. ἔνθ' ἀν.

2) Είδος σταφυλῆς ἔχουσης σχῆμα βαλάνου Ρόδ. Σύμ.

3) Στρόμβος τῶν παιδίων ἐκ βαλάνου κατασκευαζόμενος Κύπρ. Συνών. σβούρα. 4) Ή ἀμυλοῦχος φίζα τοῦ φυτοῦ ἀρωνία ἔχουσα γεῦσιν διοίαν πρὸς τὴν γεῦσιν τῆς βαλάνου Ρόδ.

Ἡ λ. καὶ ώς τοπων. Αττικ. Νίσυρ. Ρόδ. Χίος καὶ ώς ἐπών. τοῦ 18ου αἰώνος Σύμ.

βαλανεδά ἡ, Αμοργ. Θράκ. (Άδριανούπ.) κ.ά. βελανεδά Νάξ. (Απύρανθ.) κ.ά.

Ἐκ τοῦ οὐσ. βαλάνι καὶ τῆς καταλ. -εδά.

1) Τὰ φυτὰ τοῦ γένους τῆς δρυός (*quercus*) τῆς τάξεως τῶν κυπελλοφόρων (*cupelliferae*) καὶ εἰδικώτερον τὰ φέροντα τὸν μικρὸν καρπὸν βαλάνι Θράκ. (Άδριανούπ.) Νάξ. (Απύρανθ.) Συνών. βαλανεδεσά. 2) Είδος λευκῆς σταφυλῆς Αμοργ. 3) Τὸ φυτὸν ἀρωνία, δὲ ίδ., ἀγν. τόπ.

βαλάνι τό, βαλάνιν Μεγίστ. Πόντ. (Κερασ.) βαλάνι κοιν. καὶ Καππ. (Σινασσ.) βαλάνη βόρ. Ιδιώμ. βελάνη "Ανδρ. Απούλ. (Καλημ.) Εῦβ. (Κάρυστ.) Καλαβρ. (Καρδ. Μπόβ.) Κάρπ. Κέως Κρήτ. Πελοπν. (Βούρβουρ. Κορινθ. Λακων. Λάστ. Λευτεκ. Μάν. Οίν. Σουδεν. Τρίκκ. Τριφυλ.) κ.ά. βελάνη' Πόντ. (Κοτύωφ. Χαλδ.) βελάνη Θεσσ. (Άλμυρ.) Στερελλ. (Βοστιν.) βελάνη' Εὗρ. Θεσσ. Μακεδ. Σάμ. Στερελλ. (Αίτωλ. Εύρυταν.) κ.ά. γονάνι Καππ. (Φάρασ.)

Ἐκ τοῦ ἀρχ. οὐσ. βαλάνιον. Τὸ βελάνι εἶχε τὸ εκατά τροπήν τοῦ α διὰ τὸ γειτνιάζον λ.

- 1) Ὁ καρπός τῆς δρυός, ἡ τῶν ἀρχαίων βάλανος ἡ δρυοβάλανος, εἰδικώτερον δὲ ὁ μικρότερος καρπός τῆς ἀγρίας δρυός καὶ τῆς ἀρίας ἡ τῆς πρίνου, ἡ τῶν ἀρχαίων ἄκυλος κοιν. καὶ Ἀπούλ. (Καλημ.) Καλαβρ. (Καρδ. Μπόβ.) Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ. Χαλδ.): Φρ. Πάον βιλάν' (τρέχω) Αἴτωλ. Χίλια γρούνηα 'ς τοὺς βαλάν' (ἐπὶ ἀμερίμνου) Μακεδ. (Βλάστ.) Συνών. βαλάνα, βαλανίδι. 1. Ἡ λ. ὑπὸ τὸν τύπ. Λάνγα καὶ τοπων. Κύπρ. 2) Ἀωρος καρπὸς ἔλαιας Κάρπ. 3) Πληθ., τὰ κακόβραστα κουκκιά Κάρπ.
- 4) Ὁ καρπός τῆς φραγκοσυκεᾶς Πελοπν. (Καλάμ.)
- 5) Ἡ κόπρος τῆς αἰγὸς Λευκ. Συνών. βερβελιζά.
- 6) Πληθ., οἱ ἀδένες τοῦ λαιμοῦ Σίκιν. Συνών. ἀμυγδαλὲς (ἰδ. ἀμυγδαλῆ), βαλανίδες (ἰδ. βαλανίδα 4). 7) Βάλανος τῆς θύρας, μοχλὸς κλείων τὴν θύραν Καπτ. (Σινασσ.)

[**]

βαλανιάζω ἀμάρτ. βελανιάζω Ιων. (Κρήν.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. βαλάνι.

Σκληρόνομαι: Ἡβελανιάσανε τὰ κουκκιά.

βαλανίδα ἡ, Λεξ. Γαζ. (λ. ἀδήν, ἀντιάς, παρισθμια) Περιδ. Βυζ. Μπριγκ. βελανίδα Κεφαλλ. Κρήτ. Λευκ. Πελοπν. (Παππούλ. Τριφυλ. Χατζ.) κ.ά. βελανίτα Άπουλ. (Καλημ.) βιλανίδα Ηπ. Σάμ. Στερελλ. (Αἴτωλ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. βαλανίδι. Πρ. καὶ ἀρχ. βαλανίς = τὸ ἐν τῇ ιατρικῇ ὑπόθετον. Πρ. Πολυδ. 10,150.

- 1) Μέγας καρπός δρυός, μεγάλη βάλανος Άπουλ. (Καλημ.) Ηπ. Στερελλ. (Αἴτωλ.) κ.ά. 2) Βελανίδες, ὁ ίδ., Κρήτ. Ἡ λ. καὶ ώς τοπων. ὑπὸ τὸν τύπ. Βελανίδα Κρήτ. (Σέλιν.) Βιλανίδα Μακεδ. Βαλανίες Σίφν. 3) Ἡ βάλανος τοῦ ἀνδρικοῦ μορίου Στερελλ. (Αἴτωλ.) 4) Πληθ., ἀδένες καὶ ίδιως οἱ βουβωνικοὶ Κεφαλλ. Λευκ. Πελοπν. (Παππούλ. Τριφυλ. Χατζ.) Σάμ. Στερελλ. (Αἴτωλ.) κ.ά. καὶ οἱ τοῦ λαιμοῦ Στερελλ. (Αἴτωλ.) — Λεξ. Γαζ. Περιδ. Βυζ. Μπριγκ. Συνών. βαλάνι. 6.

[**]

βαλανιδάλευρο τό, ἀμάρτ. βελανιδάλευρο Πελοπν. (Μάν.)

Ἐκ τῶν οὐσ. βαλανίδι καὶ ἀλεύρι.

Ἄλευρον προερχόμενον ἐκ τῆς ἀλέσεως βαλάνων.

βαλανιδεά ἡ, βαλανιδέα Αἴγιν. κ.ά. βαλανιδεά σύνηθ. βαλανιδεά Ρόδ. βαλανιδεά Κύπρ. φαλανιδεά Ίκαρ. φαλανίδεα Σάμ. βαλαντεά Ηπ. βελανιδέα Πελοπν. (Λακων.) κ.ά. βελανιδεά σύνηθ. βελανιδέα Δ. Κρήτ. βιλανίδεα βόρ. ίδιωμ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. βαλανίδι καὶ τῆς καταλ. - εά.

Ἡ βαλανεά καὶ εἰδικώτερον τὸ δένδρον δρῦς ἡ αἰγιλωψ (quercus aegilops) ἡ φέρουσα τὸ βαλανίδι χρήσιμον ώς τροφὴν τῶν ζώων καὶ εἰς τὴν βαφικὴν καὶ τὴν βυρσοδεψίαν, ἀλλως ἥμερη βαλανιδεά κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὴν ἀγριοβαλανίδεαν (ἰδ. λ.) ἔνθ' ἀν.: Παροιμ. Ἡ βελανιδεά δὲν κάνει τὰ νεράντζια («ἄκανθα οὐ φέρει βότους») ΙΒενιζέλ. Παροιμ. 94,27. Συνών. βαλανίδα 2, βαλανίδι 2, βάλανος, δέντρο. Ἡ λ. καὶ ώς τοπων. ὑπὸ τὸν τύπ. Βαλανιδεά Ηπ. Βαλανίδες Ηπ. Βελανιδεά Ανδρ. Αττικ. Πελοπν. (Άργολ. Άρκαδ. Γορτυν. Καλαμ. Λακων. Μεσσ. Πυλ.) Βελανιδεάς Πελοπν. (Άρκαδ. Γορτυν.) Βιλανίδεα Στερελλ. (Αἴτωλ.)

[**]

βαλανιδένιος ἐπίθ. πολλαχ. βελανιδένιος Λεξ. Δημητρ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. βαλανίδι καὶ τῆς καταλ. - ἐνιος.

Ο κατεσκευασμένος ἐκ ξύλου δρυός.

βαλανιδερὸς ἐπίθ. Πελοπν. (Καρδαμ.) βελανιδερὸς Πελοπν. (Μάν.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. βαλανίδι καὶ τῆς καταλ. - ερός.

1) Ὁ πλήρης δρυῶν Πελοπν. (Μάν.): Τόπος βαλανιδερός. Μέρος βαλανιδερό. 2) Ὁ βαμμένος διὰ δεψικῆς οὐσίας βαλάνου Πελοπν. (Καρδαμ.): Βαλανιδερὴ προβεά.

βαλανίδι τό, βαλανίδιν Κύπρ. Λυκ. (Λιβύσσο.) Μεγίστ. βαλανίδι σύνηθ. καὶ Πόντ. βαλανίδ' πολλαχ. βορ. ίδιωμ. βελανίδι σύνηθ. βελανίδ' Πάρ. (Λευκ.) κ.ά. βιλανίδ' πολλαχ. βορ. ίδιωμ. γαλανὶ Ρόδ.

Ἐκ τοῦ ἀρχ. οὐσ. βάλανος. καὶ τῆς καταλ. - ίδι. Τὸ γαλανίδι ἐκ τοῦ διαμέσου γαλανίδι.

1) Ὁ καρπός τῆς δρυός καὶ εἰδικώτερον ὁ μεγαλύτερος καρπός τῆς ἡμέρου δρυός, δρυός τῆς αἰγιλωπος (quercus aegilops) σύνηθ. καὶ Πόντ. Συνών. βαλάνα, βαλάνι 1. β) Συνεχδ. τὸ κύπελλον τοῦ εἰρημένου καρποῦ, χρήσιμον εἰς τὴν βυρσοδεψίαν πολλαχ. Συνών. βαλανιδόκονππα, βαλανόκονππα, δαχτυλήθρα. γ) Πληθ. βελανίδια, εύφημητικῶς οἱ δροχεῖς Πελοπν. (Δημητσάν.) Συνών. ίδ. ἐν λ. ἀρχίδι 1. 2) Βαλανίδες, ὁ ίδ., Κρήτ. Ἡ λ. καὶ ώς τοπων. ὑπὸ τὸν τύπ. Βαλανίδι Ηπ. Βελανίδι Κρήτ. Βελανίδια Πελοπν. (Γορτυν.) [**]

*βαλανιδεάζω ἀμάρτ. βαλανίδιαζον Ημβρ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. βαλανίδι.

Αποκτῶ κηλιδας ἀνεξαλείπτους (ἐκ τῆς ιδιότητος τοῦ κυπέλλου τῆς βαλάνου νὰ χρησιμοποιηται εἰς τὴν βαφικήν).

βαλανιδόκονππα ἡ, Λεξ. Αίν. βαλανίδόκ' ππα Θράκ.

Ἐκ τῶν οὐσ. βαλανίδι καὶ κούππα.

Βαλανίδι 1 β, ὁ ίδ.

βαλανιδόλαδο τό, ἀγν. τόπ.

Ἐκ τῶν οὐσ. βαλανίδι καὶ λάδι.

Ἐλαιον ἔξαγόμενον ἐκ βαλάνων.

βαλανιδόξυλο τό, ἀμάρτ. βελανιδόξυλο Λεξ. Βλαστ.

Ἐκ τῶν οὐσ. βελανιδεά καὶ ξύλο.

Ξύλον δρυός.

βαλανιδότοπος ὁ, Λεξ. Μπριγκ. βαλανίδότοπους Θράκ. (Άδριανούπ.)

Ἐκ τῶν οὐσ. βαλανίδεα καὶ τόπος.

Τόπος πλήρης δρυῶν. Συνών. βαλανότοπος.

βαλανιδόψωμο τό, ἀμάρτ. βελανιδόψωμο Πελοπν. (Μάν.)

Ἐκ τῶν οὐσ. βαλανίδι καὶ ψωμί.

Ἄρτος παρασκευαζόμενος ἀπὸ ἀλευρον βαλάνων.

βαλανίζω Χίος βαλανίζου Μακεδ. (Σισάν.) βελανίζω Πελοπν. (Μεσσ. κ.ά.)

Τὸ μεταγν. βαλανίζω. Ὁ τύπ. βελανίζω καὶ παρὰ Βλάχ.

1) Διὰ ραβδισμῶν καταρρόπτω καὶ συλλέγω βαλάνους Μακεδ. (Σισάν.) Ἡ σημ. καὶ μεταγν. 2) Παραβάλλω εἰς τινα τροφὴν ἐκ βαλάνων, ἐπὶ ζώων Πελοπν. (Μεσσ. κ.ά.) Χίος: Βαλανίζω τοὺς χοίρους Χίος Βαλανίζω τὰ γίδα - τὰ πρόβατα Μεσσ.

*βαλανίτης ὁ, βελανίτης Πελοπν. (Μάν.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. βαλάνι καὶ τῆς καταλ. - ίτης.

Είδος σταφυλῆς όνομασθείσης οὗτω διὰ τὸ σχῆμα.

βαλανοελαιά ἡ, ἀμάρτ. βαλανοελαιά Λέσβ.

Ἐκ τῶν οὐσ. βαλάνι καὶ ἐλαιαία.

Είδος ἔλαιας ὀνομαζομένης οὕτω ἐκ τῆς ὅμοιότητος τοῦ σχήματος.

